

တၢ်မၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါ

Karen

တၢ်မၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါတၢ်ကလုာ်အံၤမ့ၢ်တၢ်မၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါလီၤဆီၣ်တၢ်လၢအကဲထီၣ်သးလၢမိသၢ်န့ၣ်ယၢ်န့ၣ်ဆူအဖီလၢတဖၣ်အကျါန့ၣ်လီၤ. မၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါ, လၢအမ့ၢ်မၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါမိလၢအကဲဘၢမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါဒီးမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါအဖီလၢတဖၣ်ကထီၣ်ဂီၤဝဲ(ညးထီၣ်ဒီးကဂီၤ)လီၤ.တၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါကိးစ့ၢ်ကိးဆီၣ်လၢ "မၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါ" ဝိဖျိမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါဖျါဂီၤတီၢ်မုတမ့ၢ်ဂီၤဝဲအယီၤလီၤ.

တၢ်ကုစါယါဘျါတၢ်ခိးဒီးသန့ထီၣ်အသးလၢတၢ်ဆါမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါအဘၣ်န့ၣ်အဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.တၢ်ဆါမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါအိၣ်ဒီးအယုးအယၢ်သ့ဝဲမုတမ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်လၢတဖၣ်မံသ့ၣ်ထံအသိးသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါအတၢ်ပနီၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဒီးသးတဖၣ်

န့ၣ်မ့ၢ်န့ၢ်ဘၣ်တၢ်မၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါအံၤ, အဝဲသ့ၣ်ကအိၣ်ဒီး-

- မၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါတၢ်ဆါ, မုတမ့ၢ် မၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါ (မုတမ့ၢ် မၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါလီၤ)
- မၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါအဖီလၢကထီၣ်ဂီၤဝဲ
- မၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါကညးထီၣ်ဝဲ, ဖျါကထီၣ်ဝဲသ့
- မၢ်ထံယုးဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်
- မၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါတၢ်ဆါမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါအယုထီတပၤဝဲအမံဘၣ်သးအခါ, ကဘၣ်ကံၢ်လီၤအသးမဲမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါအဖီလၢ
- ကွၢ်တၢ်ကပီၤဆျၢၣ်တမ့ၢ်ဘၣ်ဆါ (photophobia)
- တၢ်ဘၣ်ဒီးသိးမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါပံးမဲး(လီၤကံၢ်ဒီးသိးအဘၣ်ဒီးမဲးလၢမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါ)
- မၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါကိးစ့ၢ်ဒီးဒီးမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါ

တၢ်ပနီၣ်ဒီးတဖၣ်အံၤညးန့ၢ်ကအိၣ်ဒီးဖျါထီၣ်ဝဲလၢ ၂၄ တူ ၇၂ န့ၣ်ရံၣ်အတီၢ်ပုၤဝဲအမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါထီၣ်ဝဲအလီၤခံ, ဒီးကဲထီၣ်သးလၢခံသီတူလီၤလၢသးန့ၣ်သ့ဝဲန့ၣ်လီၤ.

တၢ်မနုၤလၢအဒုးကဲထီၣ်မၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါအံၤလၢ်.

မၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါအတၢ်ဘၣ်ကုဘၣ်ကံၢ်

မၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါအံၤကဲထီၣ်အသးသ့ဝိဖျိတၢ်ဆါအယၢ်ဘၣ်ကုဘၣ်ကံၢ်အသး(ကမ့ၢ်တၢ်ဆါအယၢ် မုတမ့ၢ် တၢ်ယၢ်တမံမံ), လၢအဘၣ်ကုဘၣ်ကံၢ်တၢ်သ့ဒိၣ်မးတခါန့ၣ်လီၤ. န့ၣ်မ့ၢ်န့ၢ်ဘၣ်တၢ်မၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါအတၢ်ဘၣ်ကုဘၣ်ကံၢ်အဖီတၢ်ဘၣ်-

- တၢ်ထံလီၤလၢမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါ, နါဒု မုတမ့ၢ် ကိၣ်ယုၤလၢပုၤလၢအဘၣ်တၢ်ဆါတၢ်ဆါအံၤအိၣ်ဒီးဖျိအထိးဘၣ်ဝဲ, ကူး မုတမ့ၢ် ကဆဲအခါန့ၣ်လီၤ.
- စုနု မုတမ့ၢ် တၢ်မိတၢ်လဲၤလၢအဘၣ်အဘၣ်သီ
- ထံလၢအဘၣ်အဘၣ်သီ မုတမ့ၢ် ခိၣ်ဖျါဘၣ်အာဖျါထံအခါန့ၣ်လီၤ.

ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါတၢ်ဆါအယၢ်ကအိၣ်ဒီးဝဲမဲမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါအဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ.

န့ၣ်မ့ၢ်န့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဆါန့ၣ်, တဘၣ်ပျဲအဝဲသ့ၣ်န့ၣ်ဟ့ၣ်လီၤသးကသံၣ်စီၤလီၤမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါ, စးခိထွါမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါ, တၢ်ဖူမၢ်, ခိၣ်ဖျါ မုတမ့ၢ် ခိၣ်သးတၢ်ဖျိတဖၣ်အပုၤအကအိၣ်ဒီးတဂ့ၤ. ဖိသၢ်လၢအအိၣ်ဒီးမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါကဘၣ်ဟံးအီၤလၢဟံၣ်လၢအယၢ်ဒီးတၢ်ကွၢ်ထီၣ်သ့ၣ်အလီၤ, ကတီၢ်ဆီၣ်ကွၢ် မုတမ့ၢ် ကွၢ်တူအမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါလီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. မၤလီၤတၢ်ဒီးသိးအကသုကအိၣ်ဒီးတၢ်မုၤန့ၢ်နီၣ်ဒီးသိးကဒီးသးတၢ်ယၢ်တဖၣ်သ့တဂ့ၤလီၤအသးအပုၤအကတဖၣ်အအိၣ်ဒီးတဂ့ၤအဂီၢ်တက့ၢ်.

သ့ၣ်ထံတဖၣ်မံမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါ

တၢ်မၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါအံၤကဲထီၣ်စ့ၢ်ကိးအသးခိဖျိသ့ၣ်ထံတဖၣ်မံသ့ဝဲန့ၣ်လီၤ. သ့ၣ်ထံတဖၣ်မံမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါအံၤတဘၣ်ကုဘၣ်ကံၢ်တၢ်ဘၣ်, ကဲထီၣ်အသးအိၣ်ဒီးတၢ်တက့ၢ်လၢဖိသၢ်လၢအိၣ်ဒီးသ့ၣ်ထံတဖၣ်မံတၢ်ဆါလၢအပုၤကွၢ်တဖၣ်အယီၤလီၤ. န့ၣ်မ့ၢ်န့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဆါအကတဖၣ်လၢအန့ၢ်ဘၣ်ဖိကမ့ၢ်အယီၤအလီၤကိၣ်ဒီးအမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါအံၤကဲထီၣ်သးခိဖျိအသ့ၣ်ထံတဖၣ်မံအယီၤန့ၣ်လီၤ. ကပၣ်ယုၤဒီးတၢ်ပနီၣ်ဒီးအမ့ၢ်မၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါဂံၢ် မုတမ့ၢ် နါဒုထံယုၤဒီးမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါဒီးအထံထီၣ်န့ၣ်လီၤ. အါတက့ၢ်ဖိသၢ်လၢအအိၣ်ဒီးသ့ၣ်ထံတဖၣ်မံမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါတဖၣ်ကိးစ့ၢ်ဒီးအမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ကွၢ်ထွဲကတီၢ်လၢဟံၣ်

တၢ်ပနီၣ်ဒီးမ့ၢ်တနးကံၢ်ဆိးဘၣ်န့ၣ်, မၤကအိၣ်ဒီးမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါအံၤကဲထီၣ်လိၣ်လၢတၢ်စုၣ်လီၤအီၤလၢထံကလၢအပုၤဒီးကမၤဖူဖူဖိလၢတၢ်ကမ့ၢ်ထီၣ်ဘၣ်ဆါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

- ထွဲကတီၢ်မၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါ, အပုၤအကတဖၣ်(နါဒုအကတဖၣ်)တက့ၢ်, တၢ်ဆဲးကဒီးသးအမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါအတဘၣ်တကတဖၣ်အမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါထံတဖၣ်မံဖိန့ၣ်လီၤ.အဝဲတကပုၤလၢ
- ထွဲဝဲတဘျီလၢလၢတက့ၢ်ဘၣ်ကဲထီၣ်လိၣ်ဒီးသိးကဒီးသးတၢ်ဒီးသိးအသ့တဘၣ်ကုဘၣ်ကံၢ်တၢ်တဂ့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တဘၣ်ကူးစးမၤကအိၣ်ဒီးမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါအပုၤတဂ့ၤမ့ၢ်လၢအကမၤဘၣ်ဒီးမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါသ့ဝဲအယီၤလီၤ. ကသံၣ်စီၤလီၤမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါအဘၣ်ဘျီသ့ၣ်ထံအယီၤ(အတူး)ကမၤကိၣ်ညါထီၣ်သ့သ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

တနီၤကကီၢ်အုဒီးသးကံၢ်ဝဲခိဖျိသ့ၣ်ထံတဖၣ်မံမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါအံၤကဲထီၣ်လိၣ်လၢကသံၣ် antihistamines န့ၣ်လီၤ. တဲသကိးဒီးနကသံၣ်သရၣ် မုတမ့ၢ် ကသံၣ်ကူးဘၣ်ယးဒီးကသံၣ် antihistamines လၢနကစူးကဲဝဲလၢနဖိအဂီၢ်တက့ၢ်.

န့ၣ်မ့ၢ်န့ၢ်ဘၣ်လၢနီၣ်ထံန့ၣ်တၢ်ကူးကဲဝဲလၢမိသၢ်မၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါအပုၤသ့ဝဲမဲမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါအဖီခိၣ်န့ၣ်လီၤ. န့ၣ်ထံတဖၣ်အပုၤမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါအဘၣ်ဒီးအဘျီလၢနကစူးကဲဝဲလၢနဖိအမၢ်ခွဲၤဂီၢ်တၢ်ဆါအိၣ်နီၣ်တမံၤ ဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ်တကဲထီၣ်တၢ်ဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံးဘၣ်.တၢ်တဘၣ်စူးကဲတၢ်နီၣ်ထံကမ့ၢ်ဘၣ်.

နကဘဉ်ထံဉ်ကသံဉ်သရဉ်အခါဖဲလဲဉ်

ထံဉ်ကသံဉ်သရဉ်ဖဲနဖိအမဲဉ်ခွဲဂီတၢ်ဆါအံၤမ့ၢ်တကိညာ်ထီဉ်ဖဲခံသီဝံၤအလီၢ်ခံ. မ့တမ့ၢ် နဖိမ့ၢ်ဆိဉ်ဒီးတၢ်ဆါအပနီဉ်ဒ်လၢအံၤအသး-

- ဆါနးမး
- တၢ်ဂ့ၢ်ကီလၢအမဲဉ်ခွဲတၢ်ထံဉ် မ့တမ့ၢ် အမဲဉ်ခွဲတၢ်ကွၢ်အပူၤ
- ညးဒိဉ်ထီဉ်, ထီဉ်ဂီၤဒီးအမဲဉ်ဖဲဒီးအမဲဉ်ခွဲအကပိဉ်ကပတဖဉ်ကပုဉ်ဝဲ
- ညးနီတဆိဉ်ဆူဉ်ဆိဉ်ခွဲဘဉ်ဒီးဆိဉ်ဒီးတၢ်လီၤကီၢ်
- တၢ်ဝါဝါဖိတလီဉ်လၢအဆိဉ်ယံၣ်ယံၣ်ထၢထၢဖဲခွဲကဘဉ်ဒီးဖူ (cornea) (မဲဉ်ခွဲအ "တြး" လၢအဖျါဆံ့ဖဲမဲဉ်ခွဲဖူအမဲဉ်ညါတခါ)

ကသံဉ်သရဉ်ကဆၢတံၣ်လၢနဖိအဆိဉ်ဒီးတၢ်ဆါမဲဉ်ခွဲဂီၤလဲဉ်တကလုာ်လဲဉ်အဂ့ၢ်, ဒီးတၢ်ကုၤဆါမံးယုာ်ဒီးကသံဉ်စီလီၤမဲဉ်ခွဲလၢအမၤသံတၢ်ယၢ်လၢအဒုးကဲထီဉ်မဲဉ်ခွဲထီဉ်ဂီၤတၢ်ဆါအဂီၢ်န့ဉ်လီၤ. အမဲဉ်ခွဲမ့ၢ်ဖျါလၢအဆါထဲတကပဖါဘဉ်ဆဉ်တၢ်ကဘဉ်စီလီၤန့ဉ်အမဲဉ်ခွဲခံကပလီၢ်န့ဉ်လီၤ. ဆဲးစီလီၤကသံဉ်စီလီၤမဲဉ်ခွဲခံသီတုၤလီၤလၢအမဲဉ်ဘဉ်ဒီးလီၤမၢ်တစုတက့ၢ်.

တၢ်အကါဒိဉ်လၢတၢ်ကဘဉ်သ့ဉ်နီဉ်ထီဉ်တဖဉ်

- တၢ်မဲဉ်ခွဲဂီၤတၢ်ဆါတကလုာ်အံၤအယၢ်ကဆါထီဉ်ဝဲ မ့တမ့ၢ် ကဲထီဉ်သ့ဉ်ထံတဖိမံသ့ဝဲန့ဉ်လီၤ. ဝဲမ့ၢ်ဆါဒိဉ်ထီဉ်အခါ, ကဘဉ်ကုဘဉ်ကဲတၢ်ဒိဉ်နီဉ်မ့ၢ်သ့ဝဲန့ဉ်လီၤ.
- ဖိသဉ်လၢအဆိဉ်ဒီးမဲဉ်ခွဲဂီၤတၢ်ဆါတကလုာ်အံၤဘဉ်ကုဘဉ်ကဲတၢ်သ့တုၤလီၤလၢအမဲဉ်ဘဉ်ဒီးထီဉ်လီၤမၢ်ဝဲတစုန့ဉ်လီၤ.
- ဖိသဉ်လၢအဆိဉ်ဒီးမဲဉ်ခွဲဂီၤတၢ်ဆါတကလုာ်အံၤတၢ်ကဘဉ်ဟံလီၤဆီအံၤယံၣ်ဒီးတၢ်ကွၢ်ထွဲဖိသဉ်အလီၢ်, ကတီးဆီကွီ မ့တမ့ၢ် ကွီန့ဉ်လီၤ။

လၢတၢ်သ့ဉ်ညါအါထီဉ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂီၢ်

- ထံဉ်လီၢ်နကသံဉ်သရဉ်, မိဖိဆဲးဆူဉ်ခွဲကသံဉ်သရဉ်မ့ၢ် မ့တမ့ၢ် ကသံဉ်ကျးတက့ၢ်.
- ဖိခံဖိသဉ်ဆူဉ်ခွဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤ- [တၢ်လီၤကီၢ်လၢဖိသဉ်တဖဉ်အပူၤ \(rch.org.au/kidsinfo/fact_sheets/Fever_in_children\)](http://rch.org.au/kidsinfo/fact_sheets/Fever_in_children)

ဘဉ်တၢ်မၤလဲထီဉ်လဲထီဉ်ဖိဖျိ **The Royal Children's Hospital** ယုာ်ဒီးတၢ်ဆိဉ်ထွဲဖဲလၢဝံးထီဉ်ယီၤကီၢ်စံးန့ဉ်လီၤ.
rch.org.au/kidsinfo

တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤ ၂၀၁၈

ဖိခံဖိသဉ်ဆူဉ်ခွဲတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအံၤတၢ်ဆိဉ်ထွဲအီၤလၢ **The Royal Children's Hospital Foundation** န့ဉ်လီၤ.
 လၢကဟ့ဉ်မၤဘဉ်အဂီၢ်, ကွၢ်ဖဲ rchfoundation.org.au တက့ၢ်.

တၢ်တဟံးမူဒါလၢတၢ်ဂ့ၢ်တဖဉ်အဖိခိဉ်

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖဉ်အံၤတၢ်ဘဉ်ဟံအီၤလၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢနတၢ်ပိဉ်ယုာ်ဒီးနကသံဉ်သရဉ် မ့တမ့ၢ် ဆူဉ်ခွဲပုၤဘဉ်မ့ဘဉ်ခါတဖဉ်အလီၢ်ဘဉ်. RCH ကျးစးဆဂ့ၢ်ကတၢ်ဒ်သးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအံၤကမ့ၢ်ဝဲတီဝဲတၢ်မဲးကျးထွဲထီဉ်အီၤအခါန့ဉ်လီၤ. RCH တဟံးမူဒါလၢတၢ်ကမ့ၢ်, တၢ်နံၤဖၢ်ကမ့ၢ် မ့တမ့ၢ် တၢ်ကုၤမၤယၢ်တုၤလၢအကဲထီဉ်လီၢ်ထီဉ်ဖဲတၢ်ယၢ်ဖျါထီဉ်အီၤဖဲလံာ်ဟ့ဉ်ယုာ်တဖဉ်အံၤအဖိခိဉ်အံၤနီတမံးဘဉ်. တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖဉ်အံၤတၢ်မၤသီထီဉ်က့ၤအီၤထီဉ်လီၤ. ထီဉ်တၢ်မၤလီၤတၢ်ဘဉ်အီၤလၢနဒီးန့ဉ်လီၤထွဲထီဉ်လၢတၢ်မၤသီထီဉ်အီၤဖဲကတီၢ်ဆါတဘဉ်န့ဉ်တက့ၢ်.